

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-05-19
Besvaras senast
2015-06-03

Till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:605 Den småskaliga vattenkraften

Vattenkraften är en viktig del av den svenska elproduktionen, inte minst för den är förnybar och fossilfri. Det mesta av vattenkraften produceras i stora anläggningar, men det finns också många mindre kraftverk som bidrar till vår elförsörjning.

Centerpartiets mål är ett helt förnybart energisystem. I den strävan spelar vattenkraften en betydande roll. Det är därför med sorg vi ser hur en passiv regering lägger en död hand över utvecklingen och tillåter enskilda myndigheter att skrämma små näringsidkare som driver vattenkraftverk i liten skala, trots att de inte gjort något fel.

En kartläggning gjord av riksdagens utredningstjänst visar att situationen är särskilt allvarlig i Västra Götaland. Staten är mest nitisk i denna del av landet. Centerpartiet får många brev från småföretagare i Västsverige. De vädjar om hjälp efter att de fått brev från länsstyrelsen, där myndigheten uppmanar kraftägarna att söka nya tillstånd enligt miljöbalken. Om det inte verkställs väntar dryga böter.

Ett tillstånd med miljöprövning är mycket omfattande och dyrt. Det medför kostnader som inte står i proportion till intäkterna från verksamheten. Dessa krav riktas till kraftverk som varit i bruk i flera generationer, till företag som haft tillstånd i decennier. Landshövding Lars Bäckström har lovat att tala med regeringen om problemet, men trots det har inget hänt.

Kvarndammar och vattenhjul har funnits i århundranden och är en naturlig del av landskapet och kulturmiljön. Men de äldre anläggningarna behöver moderniseras, vilket kan ge både mer el och samtidigt mindre miljöpåverkan. Det finns flera goda exempel där man lyckats med detta.

Dock har inte lagstiftningen hunnit med. Beslut i miljödomstolarna har gett länsstyrelserna rätt att kräva stora, dyra nyprövningar och åtgärder som ska bekostas av ägarna, med hot om vite om så inte sker. Den nuvarande osäkerheten och myndigheternas oförutsägbara – i vissa fall orimliga – agerande är mycket bekymmersamt. Miljöförbättringar måste kunna ske utan att kraven på kartläggning är sådana att verksamheterna drivs i konkurs.

För att se över situationen tillsatte alliansregeringen den så kallade

Vattenverksamhetutredningen. Det finns olika uppfattningar bland de berörda, men alla är eniga om att det behövs en ny lagstiftning. Sedan den rödgröna regeringen tillträdde har utredningens förslag legat på miljöminister Åsa Romsons bord. Men det enda som hörs från miljöministern är den passiva byråkratins förhalande maktspråk: ”Beredning pågår”.

Så medan man funderar i Rosenbad låter regeringen de förnedrande processerna fortsätta. Människor får utan förvarning besked om att den damm som funnits på platsen i flera generationer är olaglig. Ågarna hotas med förbud eller kostnader på hundratusentals kronor. De får veta att de ska infinna sig hos polisen för att skriva under papper. Detta är personer som i många fall är beredda att göra de miljöförbättringar som krävs, om rimliga villkor ges. I dag får de aldrig chansen.

Nya regler behöver tas fram i samarbete med berörda branscher, kommuner och organisationer, så att miljö, energi och äganderätt samspelar på ett rättssäkert sätt. Centerpartiet kräver därför att till dess att de nya reglerna är på plats måste regeringen se till att det införs ett omedelbart stopp på länsstyrelsernas nyprövningar av befintlig verksamhet.

Människor ute i landet ska inte behöva se sina livsverk försvinna och sina besparingar gå upp i rök för att Åsa Romson inte anser sig ha tid att rädda den småskaliga vattenkraften i Sverige.

Min fråga till klimat- och miljöminister Åsa Romson är:

Är ministern och regeringen beredd att införa ett omedelbart stopp på länsstyrelsens nyprövningar tills ny lagstiftning rörande småskalig vattenkraft är på plats?

.....
Annika Qarlsso (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors